SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Zilahy-premier Szegeden

Harsányi Zsolt levele a polgármesterhez — September 10. és 15-e között hácom estén Szegeden vendégszerepel a Vígszinház

(A Délmagyarország munkatársától.) Érdekes levelet hozott hétfőn a posta a szegedi városházára. A levelet *Harsányi* Zsolt, a kiváló író, a Vígszinház igazgatója írta s azt közli, hogy *az idei Zilahy-premiert Szegeden tartanák meg szeptember 10. és 15. között.* Mint ismeretes, Zilahy Lajos darabjait először vidéken szeretné bemutatni és csak azután kerül sor a budapesti premiérre. Harsányi Zsolt levelét az alábbiakban közöljük:

„Mélyen tisztelt Polgármester Ur! Kedves Barátom! A Vígszinház igazgatósága idénynyitó ujdonságul Zilahy Lajos *„Gyümölcs a fán"* című új művét mutatja be, vagy a Vígszinház épületében, vagy a Pesti Szinházban. A szerepeket már kiosztottuk, a munka megindult. A kiváló szerző nagy híve annak, hogy *új darabját a fővárosi bemutató előtt közvetlenül egy előkelő vidéki város bírálatának vesse alá.* Az ilyen vidéki bemutató tanulságai nagy hasznot jelentenek a budapesti bemutató számára, azonfelül pezsgést visznek a vidéki középpontok kultúrális életébe. Egyetértve az íróval, a Vígszinház igazgatósága ezúttal *Szegeden szeretné megtartani ezt az előzetes bemutatót.* Amennyiben vendégül látnád a szegedi szinház deszkáin a Vígszinházat, a „Gyümölcs a fán" szeptember 10. és 15. között még meghatározandó *három estén,* Szegeden kerülne szinre. A budapesti sajtó leküldenő képviselőit. Tisztelettel kérlek, értesíts arról, hogy Szegeden szívesen vennék-e látogatásunkat. Igaz barátsággal köszönt: *Harsányi Zsolt*".

Pálfy József dr. polgármester nagy örömmel fogadta az érdekes szinházi esemény tervét:

— A Zilahy-bemutatóval *boldogan látjuk vendégül a Vígszinházat* — írja nyomban elküldött válaszában a polgármester —, *köszönöm, hogy a szegedi szinházra gondoltatok.*

A továbbiak során Pálfy József dr. polgármester értesítette Harsányi Zsoltot, hogy Szegeden *ezidőszerint nincs szinigazgató* és a Zilahy-premiérrel kapcsolatban jó lenne, ha előbb a Vígszinház szakértője körülnézne a szegedi szinházban. Miután Zilahy Lajos „Gyümölcs a fán" című szinműve szegedi ősbemutatójának semmi akadálya nincsen, Szeged közönségének néhány hét mulva érdekes művészeti eseményben lesz része.

Figyeljen az uj cimre:
Miniszterium által az összes iskolákba elrendelt szabványositott füzetek, iró- és rajzszerek már kaphatók.
Olcsó üzleti könyvek nagy választékban
Kovács Henrik könyv- és papirkereskedő Szeged, Kölcsey u. 5

CSERZY BELA:

A nagy paló Szegeden

(Mikszáth Kálmán szegedi ujságiróskodása)

83

— És ez igy fog megjelenni holnap? — érdeklődött lelkesedve Kirkay.

— Majd meglátod holnap — válaszolta határozott hangon Mikszáth.

És másnap épp olyan jól mulatott a város ezeken a sorokon, mint előző este a kaszinó tagjai. Szóról-szóra az jelent meg a lapban, mint amit Mikszáth fölolvasott.

*

Hosszura nyult el ebben az évben a tél. Március elején még havazott s reggelenkint fagypont alá ereszkedett le a higany a hőmérőkben.

Mikszáth — mint mindig — a későhajnali órákban távozott el a kávéházból s az egyik fagyos éjjel, még március elején, alaposan átfázott. Könnyelmübb volt azonban annál, hogy törődött volna az egészségével. Napokon keresztül hordta lábon az influenzát. Gyógyitotta ugyan magát homoki karcossal, de hiába. Néhány nap mulva már alig állt a lábán. Szemei a láztól megfényesedtek s szinte szünetnélkül köhécselt. De ez most nem a szokásos torokköszörülős köhécselés volt.

Enyedi hiába parancsolt rá nap, mint nap, hogy maradjon ágyban; Mikszáth mindig betegebben, de csak megjelent a szerkesztőségben.

Március 11-én lázas tempóban dolgoztak a lap munkatársai. Az árviz évfordulója alkalmából — már hetekkel előbb elhatározták — gyászkeretben és nagyobb oldalterjedelemben jelent meg az ujság. Mindegyik munkatársra ki volt osztva az elvégzendő feladat; Mikszáthnak a vezércikket kellett megirnia. Már este 6 óra felé haladt az idő s még a nagy paló nem érkezett be a redakcióba.

— Ugylátszik, végre meghallgatta Kálmán is a szavamat és ágyban maradt — mondotta a munkatársainak Enyedi. — Zsiga — szólt kisvártatva Kulinyinak — munka után látogass el Kálmánhoz. Ha kell neki valami, értesits. Különösen vigyázz, hogy tüzrevalója legyen.

— És ha van is fája, azt hiszed, tesz a tüzre? Lustább ő annál! — mondotta meggyőződéssel Kulinyi.

— Majd viszek én neki mérgesi vöröset, hogy legalábbb belőlről fütse magát — szólt közbe Bánfalvi.

Enyedi szó nélkül kétszer is rábólintott a mondottra, jelezvén, hogy helyesnek tartja a tervet. Azzal neki is kezdett a munkának, hogy Mikszáth helyett megirja a vezércikket. Vagy két kutyanyelvet teleirt már, amikor nyilt az ajtó. Terebélyes asszonyság lépett a szobába.

— Aggyon Isten jóestét! Mikszáth ur küldi ezt az irást — mondotta bizonyos félszegséggel, mint aki nem bizonyos benne, hogy jó helyen kopogtatott-e.

— Ide azt az irást, asszonyság — szólt hozzá Enyedi, aki tudja már ekkor, hogy Mikszáth a vezércikket küldi.

— Mi van Mikszáth urral? — kérdezte érdeklődéssel.

— Beteg a lelkem, nagyon beteg — mondotta a jóasszony s hangjából kicsengett az őszinte sajnálkozás.

— Aztán maga kicsodája Mikszáth urnak? — faggatta tovább Enyedi.

— Takaritok rá, mög gondozom az iró urat — magyarázta az asszonyság. — Csak az a baj, hogy nem köll annak sémmi; sé nem iszik, sé nem öszik, — csak folytonosan ir — lendült volna most már a bőbeszédüségbe az asszony, ha nem bocsátják utjára, tekintve, hogy mindenki nyakig volt a munkában.

Hát bizony az asszonyság igazat mondott.

Mikszáth feküdt az ágyban és fekve irt. Vaskos könyvet támasztott a papirlap alá és arra rótta a betüket. Arcát pirosra festették a lázrózsák, alig látott már, de irt. Jóformán szakadatlanul dolgozott. Tárca után másik tárca, elbeszélés után másik elbeszélés született meg. Most már nemcsak a Szegedi Napló részére irta irodalmi termékeit; a budapesti lapok közölték irásait. Különösen a „Fővárosi Lapok" cimü ujságban jelentek meg gyakran tárcái.

Valami sajátságos, megmagyarázhatatlan ambicióval dolgozott mostanában, még betegen is. A Naplóban tárcasorozatot kezdett „A királyi biztos és udvara" cimmel. Ezekben torzitott tükör elé állitotta a biztosi tanács tagjait s mindenkiről elmondotta azt, ami rossz, ami hiba s emberi gyengeség volt benne. Karikatura-rajzok voltak ezek, kiméletlen őszinteséggel megrajzolva. A város publikuma kimondhatatlan érdeklődéssel kisérte ezeket a közleményeket. Már ez igy van: a tömeg mindig örömmel veszi, ha a nagyurakat, a „megközelithetetlen" nagyságokat (mint amilyenek a biztosi tanács tagjai is voltak) kifigurázzák. Mikszáth pedig ugyancsak megtépázta ezekben az irásaiban a kérdéses urak „nagyképü hiuságát és tekintélyét.

(Folyt. köv.)

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ RT.
SZEGED, CSEKONICS és KISS-UTCA SAROK

ISKOLAI CIKKEK

Zöld molinó hátas iskola táska —.98
Szürke novida hátas iskola táska P 1.18
Erőlemez hátas iskolatáska P 1.88
Recásbőr hátas iskola táska P 5.98
Simabőr hátas iskola táska P 6.58
Erőlemez iskolai kazetta, elől fémkerettel, csappantyuval:

cm	27	30	33
ár P	1.48	1.58	1.68

Erőlemez iskolai kazetta alul fakeret, elől fémkerettel, ugró zárral:

cm	27	30	33	36
ár P	2.08	2.28	2.38	2.68

Préselt bőr aktatáska csattos, vagy gombos: 41 cm P 5.98, 38 cm P 5.78
Simabőr aktatáska csattos, vagy gombos 41 cm P 6.48, 38 cm P 5.98
Zöld molinó ovoda táska bőr szijjal —.58
Zöld molinó képes ovodás táska, bőrszijjal —.78
Bőr vállas ovodás táska P 2.68